

Smisao i gluposti u vezi Freezerbaits i readymades boila

Prije svega, ja naglo otvaram vrata kada se radi o tvrdnji da su freezerbaits boile bolje po kvaliteti i nutritivnoj vrijednosti u poređenju sa readymades boilama. Blah! Jedna dobra redaymade boila je jednako tako dobra kao i dobra zamrznuta verzija.

Na slici se vidi Perić Pero sa šaranom koji je uhvaćen sa zamrutom boilom na mjestu gdje se hranilo sa oba dve vrste boila.

Odmah ću se nadovezati na upravo napisano, ali ja ću odmah izjaviti sljedeće: jedna zamrznuta boila je takođe jedna readymade boila. Obje su gotove boile. Sa terminom "readymade" se misli na boile koje su dugo održive bez da se moraju zamrznuti. Rezultat mješovitog hranjenja... ipak samo održive i zamrznute zajedno pomešane.

Može ovako, ali može i onako

Tvrđi se da freezerbaits boile imaju bolju hranjivu vrijednost već boile koje se dugo mogu sačuvati. Tvrdnja koja se na ničemu ne temelji (to sigurno nema nikakve veze s time je li je nešto bilo zamrznuto ili pak nije bilo zamrznuto).

Kad zamrznemo boile tada voda u svakoj stanici formira sitne kristale leda koji unište te stanice (ćelije). Ta vlaga iz stanica se dakle zamrzne. Tijekom odmrzavanja, tekućina curi vani i boile su suvlje u poređenju sa svježim proizvodom. U otopljenoj tekućini dakle i ćelija koje sadrže vitamine i druge hranjive vrijednosti. Tako sam poneki puta mogao da pročitam da tada tu tečnost treba promiješati sa boilama pošto u toj tečnosti ima jako mnogo hranjivih sastojaka. Teoretski je to tačno, ali u toj istoj otopljenoj vodi se bakterije takođe vrlo brzo razmnožavaju. To nije dobro za boile koje se žele očuvati za jedan duži vremenski period. Baš zbog tog razloga se i u zamrznute boile dodaje konzervans kako bi se istima produžio rok trajanja nakon odmrzavanja. Za vreme procesa smrzavanja se dakle gubi na prehrambenoj vrednosti tog produkta.

Šta smo postigli sa ZAMRZAVANJEM?

Zamrzavanje postižemo duži rok trajanja mamaca sa malo ili bez konzervansa. Ali, pazi, zamrznute boilies se ne mogu očuvati na neodređeno vrijeme!

Truljenje je prirodni proces razgradnje. Njega između ostalog prouzrokuju mikroorganizmi i encimi. Zamrzavanje je tehnika očuvanja na -18 stupnjeva Celzija ili manje, zamrzavanje sprječava razvoj bakterija i aktivnost encima te usporava oksidaciju stanica.

Zamrzavanjem nema više vode na raspolaganju za mikroorganizme i oni se više ne razmnožavaju. Zamrzavanje pretvara čimbenike za raspade na nisku razinu, ali oni se zamrzavanjem ne mogu u potpunosti eliminirati. Baš poput trajnosti naših prehrambenih sastojaka u zamrzivaču.

Ako nam je cilj da zamrzavanjem što bolje očuvamo hranjivu vrednost mamaca tada boile možemo maksimalno zamrznuti u trajanju od 3 do 4 meseca, **mi ih svakako ne smijemo ponovo zamrzavati ili pak umakati u vlastitoj vlazi.** Ili, mi se možemo pomiriti sa činjenicom da će boile izgubiti na kvalitetu te ih dalje koristiti sve dotle dok ne ispraznimo ceo zamrzivač.

Što ako mi ne zamrznemo boile i lovimo sa readymade boilama?

Gotove (readymade) boile ne treba zamrzavati, u njima ima konzervansa za produženje roka trajanja. Međutim, oni moraju biti pažljivo tretirani kako bi se osigurala njihova održivost. One bi se trebale čuvati na tamnom i prilično hladnom mjestu. Posle 3 meseca, prehrambena vrijednosti jednostavno ide unatrag, ali te boile još uvijek nisu loše.

Održivost readymades boila ima svojih ograničenja kada je riječ o prehrambenoj vrijednosti ako se one žele sačuvati jedno duže vrijeme, isto važi i za freezerbaits boile. U tom slučaju, nisu kristali ti koji imaju utjecaj na stanice već temperatura, zrak i svjetlost. Ja ne poznajem nitkog tko posle 3 meseca baci svoje boile, tako da to možemo prihvatiti i na njih dalje loviti sve dok de ne potroši cijela zaliha. I te boile i dalje dobro love svoje ribe.

U svakom slučaju, mi smo sada 3 meseca kasnije i ja još uvek ne vidim razliku između readymades boila i zmrznutih boila, ja još uvek ne vidim pobjednika! Kod obe verzije ima boljih i dobrih varijanti u pogledu trajnosti, nutricionističkom i u pogledu privlačnosti. Mnogo toga zavisi od same strukture i željenoj namjeni.

Praktična primjenjivost obje varijante je toliko velika tako da će se kasnije sigurno o tome više raspravljati..

Dakle, recimo da je glavna rasprava točka u načinu očuvanja (konzerviranja). Nutritivne vrijednosti, kao što su to na primer ugljikohidrati, visoka&versus niska vrijednost proteina i masti su u direktnoj vezi sa sastojcima, ti isti sastojci se mogu upotrebiti kod oba dve vrste boila, u ovisnosti od samog proizvođača. Ali..., da li je konzerviranje uopšte štetno?

Konzerviranje (čuvanje) je jedan težak proces koji zahtijeva razumijevanje poslovanja. Želim naglasiti da se to isto odnosi na zamrznutu i readymade verziju,

pod uslovom da je i u zamrznutu verziju stavljen konzervans kako bi im se produžio rok trajanja.

Mit: Kada koristite readymades, tada šarani isplivaju na leđima na površinu... Ovaj mit proizlazi iz načina konzerviranja kad dugotrajnih (readymade) boila. Neke dugo održive boile sadrže u sebi određeni procenat MPG-a, nutritivna vrijednost kod ovih boila je ravna nuli (nema nikakve veze sa konzerviranjem kao što sam već rekao). Ja mogu da razumijem zabrinutost nekih ribolovaca, ali to je podržano na emociji i neznanju? Oni možda koriste boile od nekog ko im ih prodaje, taj isti nema nikakvog znanja o konzerviranju? O čemu mi ovde uopšte govorimo?

Većina dugo održivih boilia je izrađena od većih profesionalnih proizvođača. Ja poznajem gotovo sve velike tvornice u Nizozemskoj i Njemačkoj, ja vrlo dobro znam njihove metode konzerviranja. Kako te tvrtke proizvode i za strane zemlje, one su obavezni staviti analizu i moraju se pridržavati svih drugih pravila.

Kod ovih profesionalni firmi za boile je kupac kralj, on odlučuje koji sastojci se koriste za izradu boila. Bez obzira na prehrambenu vrijednost i atraktivnost, jer vrlo često cijena određuje sadržaj. Ono što kupac sigurno ne određuje je metoda očuvanja. Ako se za konzerviranje koristi MPG, onda se daje garancija da se isključivo koristi čista i kontrolirani oblik propilen glikola (proizvedenog u skladu s GMP smjernicama). Ovaj oblik je također dozvoljen i u KKM (labela za kvalitetno mlijeko) i IKB (znak za integralnu kontrolu) tvrtki. MPG je bez mirisa i boje gusta viskozna tekućina koja se veoma mnogo koristi, koristi se za stočnu hranu i u pićima.

Ova MPG supstanca se brzo razgrađuje u vodi, pošto ona konzumira sve vrste bakterija (Pillard, 1995, Arco 1990). U godini 2006 je provedeno jedno istraživanje od strane vodećih organizacija za sportski ribolov u Nizozemskoj. Rezultat nije bio jako negativan. Siliant detalj, u testu s kojim su nedelju dana hranjene ribe u kojoj je bilo 25% MPG-a, te ribe su u konačnici dobile samo 4,2gr po kg tjelesne težine ove supstance u njihovo tijelo. To je znatno ispod LD50! Sa postocima koji se trenutno koriste, to bi pretvoreno otprilike značilo oko 1gram tjedno.

Chris s okruglim ogledalom koji može ocijeniti boile

Zaključak: izjavilo se da sa dodatkom od oko 10% propilen glikola u mamce nije moguće napraviti bilo koju štetu, MPG ima čak pozitivan utjecaj na rast šarana! To je dakle bilo u godini 2006. Sada, u godini 2014 je 10% jako pretjerana količina za konzerviranje. Ja osobno ne poznajem niti jednu tvrtku koja koristi 10% MPG-a za konzerviranje boila.

Kao što sam ranije rekao, u nekim freezerbaits boilama također ima niske koncentracije MPG-a. On se dodaje kako bi se osiguralo da se mamac ne pokvari u roku od nekoliko dana nakon odmrzavanja. Jednostavan trik koji sigurno ne deluje negativno.

Napomena: U 80-ima i ranim 90-im godinama ovo znanje nije bilo prisutno kod glavnim igrača na tržištu. Anno 2014-e godine, profesionalni boili proizvođači su usavršili njihovo znanje što pod pritiskom zakonskih propisa i zahtjeva koje oni danas moraju ispuniti.

Prehrambena vrednost kao polazište

Budimo realni, razlog zbog kojeg ti loviš šarane nije taj da ga ti što zdravijeg gledaš kako on pliva kroz vodu u njegovom prirodnom staništu kako bi mu se omogućio što optimalniji rast. Ne: ti ga želiš uloviti kao što lovac želi nadmudriti svoj plijen. S tom razlikom što mu ti ne želiš izazvati nikakvu štetu, nakon što ga ponovo puštiš u vodu, sa nadam da će se on i dalje razvijati, te da ćeš ga ponovo uloviti.

Primarno sredstvo boile je dakle da ona privuče šarana i kao drugo mi želimo u vodu bacati hranu koja ne narušava njegovo zdravlje.

Kako bi boile što duže zadržale hranjivu vrijednost, njih bi trebali tretirati kao hranu za ljudsku upotrebu. Na primjer, mi ribolovci imamo tendenciju da uvek gledamo na plesanj, ali postoji još nekoliko drugih vrsta propadanja koje nisu tako jasno vidljive. Misli na zemičku punu lepih školjki. Na prvi pogled seve izgleda u najbojem redu, ali ako su neki određeni nevidljivi procesi postali aktivni ti još uvijek možeš biti prilično bolestan ako ju pojedješ.

Ako mi sada zaboravimo ono optimalno i pretpostavimo da boila mora da čini ono što mi od nje i očekujemo? Ona mora da bude atraktivna, ona mora da lovi ribu, ona je izvor hrane za ribu koja ne sme negativno uticati na zdravlje kod tih riba. Jedna labela, atrakcija i malo hrane; više od toga ne mora biti.

Ja ću da završim sve ovo sa nekoliko savjeta i trikova, dakle sa sljedećim točkama:

Nemojte biti previše pod utjecajem vaših emocija ili priča iz bajke.

Povjerenje u mamac je vrlo poželjno.

Dobar zamrznuti mamac možete pobijediti bilo koju lošu readymade boilu.

Jedna dobra readymade boila može pobijediti bilo koju lošu zamrznutu boilu.

Ribolovac je taj koji može napraviti razliku pravilnom upotrebom svoje boile, ponudom na pravom mjestu na svojoj vodi!

Ulov uvijek ovisi o više čimbenika.

CHRIS GABRIĚLE (CG Baits), 19-12-2014

Prevod: Darko Źupanić

www.vodenalisica.eu

